

Sjorring: Skjøndt jeg selvfølgelig er fjender den ærede foregaaende Valers fuldstændige Berettigelse til nu atter at begynde paa den mere almindelige Forhandling om Spørgsmaalet angaaende Præsternes Lønning, skal jeg dog vel vogte mig for at følge hans Exempel heri, idet jeg rigtignok ikke kan anse en saadan Fremgangsmaade for heldig. Jeg skal derimod tillade mig nogle Bemærkninger om forskjellige Enkeltheder i det nu foreliggende Forslag, hvilke Bemærkninger jeg anmoder det ærede Udvalg om at ville skjænke en velvillig Overbeelse inden 3die Behandling. Først vil jeg gjøre opmærksom paa, at man, medens der i § 4 opføres Løn for Provsterne, idet de skulle lønnes med et aarligt Honorar af 200 Rbd., ikke vil kunne finde den Provsterne hidtil tilfugte Indtægt opført i § 1. Provsterne lønnes som bekjendt nu dels med Udfigten til at erholde et af de bedste Kald i Provstiet og dels med 1½ Rd. Bvg af hver Kirke, og da fornøftigvis Meningen ikke kan være at forære denne Afgift til vedkommende Kirkeeiere, burde den være optagen i § 1. — I § 1 siges der, at samtlige de Præstembederne hidtil overdragne Indtægter med visse bestemte Undtagelser for Fremtiden skulle tilfalde Statskassen, og da der saaledes her er givet en almindelig Regel om denne Sag, er det overflødig og altsaa ikke ganske rigtigt, naar det alligevel udtales i § 15, at ogsaa de der nævnte Indtægter, nemlig visse Kjøbesummer og visse aarlige Afgifter skulle tilfalde Statskassen. — Blandt de Undtagelser, der nævnes i § 1, er ogsaa Accidensfer, som Præsterne altsaa skulle beholde; men her under hører i Genhold til Forordningen af 7de November 1827 de Indtægter, Præsterne nu have af Attester, Udskrifter af Kirkebøger m. m. Jeg har Intet imod, at denne lille Indtægt forbliver hos Præsterne, men jeg vil dog henlede Opmærksomheden paa, om man ikke kunde benytte denne gode Leilighed til at gjøre en lille Forandring med Hensyn til Betalingen for saadanne Attester saaledes, at Præsterne ikke længere skulde være berettigede til at tage Betaling for Paategning af Skudsmaalsbøger. I Kjøbstæderne, hvor denne Paategning foregaar paa Politikammeret, erlægges ikke Betaling derved, og det er derfor mindre heldigt, at Folk, som skifte paa Landet, skulle betale til Præsten. — Ligesom man veed, at een Proces undertiden kan afføde flere, saaledes vil denne Lov afføde en hel Række af nye Love, og i selve Lovforslaget behødes der i det Mindste fem saadanne. Jeg skal undersøge, om ikke en lille Indstrænkning her kunde være tilraadelig. I § 1 behødes for det Første en Lov, der skal bestemme det Vederlag, som Sædegaardseierne skulle udrede til Statskassen i Genhold til D. L. 2—23—11. Jeg tror, at der er den Vanskelighed herved, at neppe Nogen vil kunne skrive en saadan Lov, hvis man ikke vil handle i Blinde, naar man fastsætter dette Vederlag; thi

der vil mangle enhver Maalestof eller Veiledning til dette Arbeides Udførelse. Jeg skal gjerne erkjende, at det er en Ubillighed og Uretferdighed, at Sædegaardseierne ere bleone fri for at erlægge det Vederlag, som Danste Lov havde paatænkt at paalægge dem, fordi de ere fri for Tiende; men denne Tilstand har nu varet i 200 Aar, og jeg tror, at man ikke skal røre ved saadanne mosbegroede Tilstande. — I næste Stykke af samme Paragraf behødes en Lov om, hvilket fast Bidrag Kjøbstadkommunerne skulle udrede til Statskassen, og denne Lov skal ikke være anvendelig paa Kjøbstadkaldene, før en saadan Lov er udkommen. Jeg veed ikke, om der herved tænkes paa en Afløsning af Præstepengene. Hvis det er Tilfældet, har jeg Intet derimod, men jeg vil benytte denne Leilighed til allerede nu at nedlægge en Indsigelse, hvis Nogen skulde have tænkt paa ellers at paalægge Kjøbstadkommunerne et fast Bidrag til Kjøbstadspræsternes Lønninger. Jeg tror ikke, at man med Billighed vil kunne komme til at paalægge dem en saadan Byrde. Forholdet imellem den Bestemmelse, jeg nu nævner, og Slutningsbestemmelsen i § 7 er formentlig ikke ganske tydelig, men her vil jo en mindre Redaktionsandring være tilstrækkelig. — Jeg kommer saa til § 21, hvis sidste Stykke bebuder en Lov om Tiendeafsløsningen. Jeg veed ikke rigtig, om det er til nogen Nytte at paalægge vedkommende Minister inden en vis Frist at indbringe en saadan Lov, thi jeg tvivler ikke noget Dieblit paa, at man, saasnart vi have faaet Præstelønningsloven færdig, øieblikkelig og uden at vente i disse tre Aar vil tage fat paa Tiendeafsløsningen. Kommer der imidlertid ikke noget Forslag derom fra Regjeringen, vil det nok komme fra Folkethinget; thi vi have allerede før haat Forslag fremme af den Art, og vi pleie ikke at være saa særdeles tilbageholdne i Benyttelsen af vort Initiativ. Hvorfor det er Finansministeren, som skal fremlægge dette Forslag, ser jeg ikke ganske, da Tiendeafsløsningen jo henhører under Indenrigsministeren, og at Tienden i Fremtiden bliver en Statsindtægt, kan ingen Forandring gjøre i saa Henseende, thi Postvæsenets og Telegrafvæsenets Indtægter ere ogsaa Statsindtægter, men henhøre dog under Indenrigsministeriet. Heller ikke forstaaer jeg, hvorfor det kun er Præstetienden og Smaarebsejstenden, som en saadan Lov skulde omhandle. Meningen er jo dog vistnok, at det skulde være al Tienden, til hvis Afsløsning Loven aabnede Udfigt, altsaa ogsaa Kvægtienden, Kongetienden og Kirketienden. (Stemmer: Dette er jo en Præstelønningslov!) Der bliver sagt, at dette er en Præstelønningslov, men her behødes jo en fremtidig Lov om Afsløsning af Tienden. Endelig er det ikke ganske korrekt, naar der staar „Smaarebsejstenden, fastsat ved Loven af 19de Februar 1861“. Smaarebsejstenden er nemlig slet ikke behandlet i den nævnte Lov; men den er, som det ganske rigtig